

ÅRSBERETNING 2022/2023

FREMMER, SAMLER & STYRKER

KOOPERATIONEN

Anstændige jobs og økonomisk vækst. Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle.

Formandens indledning

Mens Kooperationens 100-års jubilæum går på hæld, befinder vi os i en tid præget af krig, inflation og demokratikrise på verdensplan.

Men på trods af det, kan vi glæde os over den stigende interesse og opmærksomhed, både vores organisation og vores medlemmer oplever på grund af de værdier, vi står sammen om. På tværs af det politiske spektrum arbejdes der hårdt for at sikre os bedre rammevilkår, og mange retter blikket mod vores kooperative værdisæt og beundrer vores medlemsvirksomheders organisering i forhold til den bæredygtige omstilling. Vores udgangspunkt er stærkt!

I år byder vi igen velkommen til mange nye ansigter og medlemmer i vores lille forening, men siger desværre også et ærgerligt farvel til JOR-TON og AKF Holding. Deres udmeldelser har givet stof til eftertanke og selvransagelse, og derfor har vi i be-

styrelsen taget konsekvensen og kigger ind i en helt ny dagligdag både for bestyrelsesarbejdet og vores dygtige sekretariat.

At drive virksomhed er blevet mere komplekst, og når man vokser sig store, har man brug for et andet og mere bredt serviceudbud end det, Kooperationen i dag har musklerne til at levere.

Derfor er det nødvendigt, at Kooperationen de kommende år begiver sig ud på en rejse for at vokse sig stor, så vi får musklerne til at udvikle og levere den medlemsservice, vores medlemmer efterspørger og har konkret behov for i deres daglige virke.

Til sidst vil jeg benytte lejligheden til at takke Birte Flæng Møller for hendes tre år som formand og for at have ført Kooperationen sikkert gennem Corona krisen og taget de første skridt mod at sikre, at Kooperationen forbliver relevant de næste 100 år.

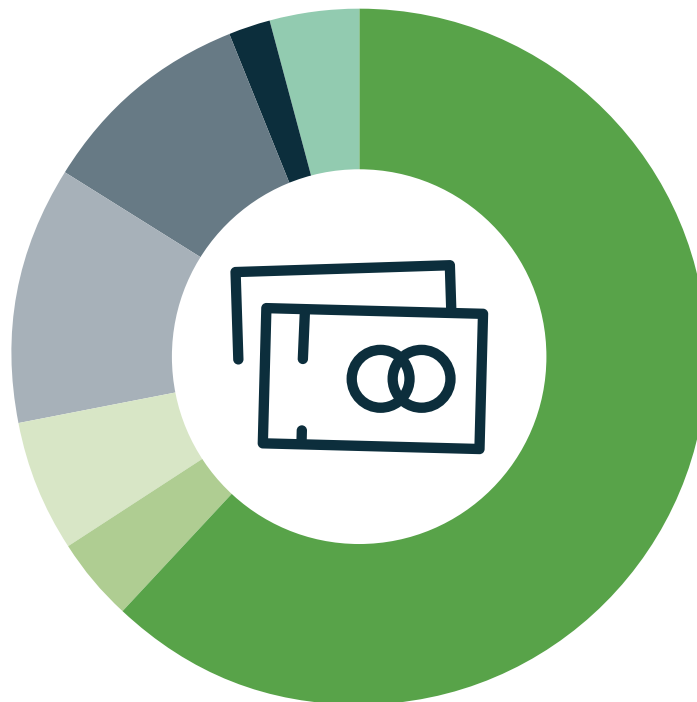

Frederik Petersen
FORMAND

Indtægter

Vores altoverskyggende finansiering kommer fra medlemskontingent – og det er vi stolte af. For det betyder, at vores medlemmer både efterspørger, men også er villige til at betale for vores ydelser.

Ud over medlemskontingent har vi indtægter fra de projekter, vi laver, fra administration af forskellige fonde og foreninger, fra de kurser vi udbyder og fra de overenskomstmæssige aftaler om midler til bl.a. lederuddannelse.

Udgifter

Vores kerneydelser er rådgivning og vidensformidling. Derfor er vores største udgiftspost lønninger. I perioden har der været 14 medarbejdere i sekretariatet.

Vi har udvidet vores kompetencer med en kommunikations- og public affairs konsulent, for bl.a. at styrke vores politiske fortalervirksomhed og tydelige tilstedeværelse i medierne. Posten organisation er vores årsmøde, konferencer og markedsføring. Posten internationalt dækker vores medlemskaber af ICA, Cooperatives Europe, CECOP, og »Fællesråd« er de lokale kooperative erhvervsforeninger.

-
- 55% PERSONALE
 - 1% MØDER
 - 13% ORGANISATION
 - 11% PROJEKTER
 - 2% KURSER
 - 6% LOKALER
 - 3% KONTINGENTER
 - 3% IT & KONTOR
 - 4% FÆLLESRÅD
 - 2% BESTYRELSE

Personalejura

Som arbejdsgiverorganisation rådgiver og vejleder vi medlemsvirksomhederne i alle ansættelsesretslige forhold omkring medlemmets medarbejdere.

Spørgsmålene spænder fra komplicerede arbejdsretlige dilemmaer til de helt praktiske aspekter ved ansættelserne. Uanset hvilke spørgsmål vi får, har vi fokus på at formidle juraen på en anvendelig og let forståelig måde. Vores mål er at give alle medlemsvirksomhederne valid og brugbar information sådan, at de selv kan komme godt videre i dagligdagen.

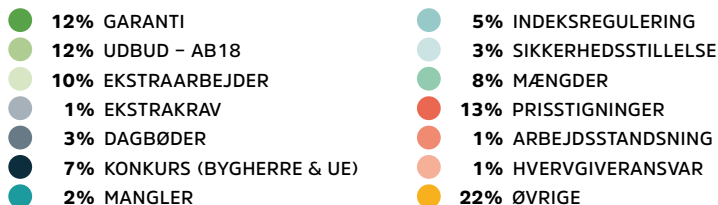
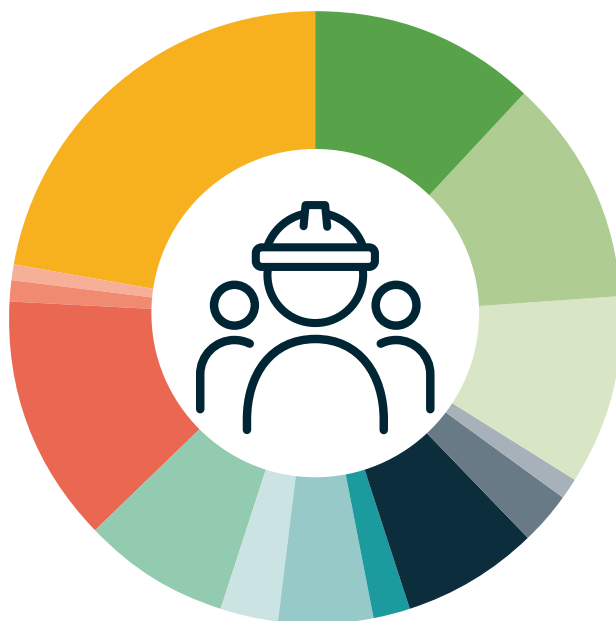
I 2022 har vi repræsenteret medlemsvirksomheder i to faglige voldgiftssager af ret principiel karakter – og vi fik medhold i begge sager. Den ene sag var Covid-19, den anden om udstrækningen af beskyttelse af medarbejdere, som har bebudet fremtidig forældreorlov.

Også i denne beretningsperiode har deltagelsen på de virtuelle »god-morgen-møder« der opdaterer på ny lovgivning og emner af særlig interesse på området, været meget velbesøgt.

● **33,10%** OVERENSKOMST
● **27,19%** OPSIGELSE
● **1,74%** KURSER OG UDD.
● **0,78%** FUNKTIONÆRLOV
● **2,52%** FORSKELS- OG LIGEBEHANDLING
● **3,04%** FERIELOV

● **0,78%** ELEVER
● **6,52%** BARSEL
● **7,82%** ANSÆTTELSESBEVIS/LOV
● **11,99%** ANDET – PERSONALEJURA
● **0,35%** TR/AMR
● **3,13%** SYGEDAGPENGE
● **1,04%** PENSION

Byggejura

Sidste år så det ikke ud som om, at de stigende boligpriser og prisen på byggematerialer skræmte danskerne fra at renovere eller bygge nyt. Men materialepriserne stak helt af og er gået hånd i hånd med skyhøje energipriser og en inflation, vi ikke havde set siden 1983.

De tre faktorer tilsammen gjorde det virkelig svært at sælge nye projekter eller give tilbud – samtidig med at det har været vanskeligt at få kvalificeret arbejdskraft til de opgaver, der har været.

Indtil videre har alle klaret skærene i god stil. Der har været travlt hele vejen rundt, og der er blevet fundet løsninger.

Vi har i perioden haft udliciteret »Byggejuraen« til advokat Thomas Heintzelmann, Interlex advokaterne i Aarhus. En kendt og velanset figur i byggekooperationen.

Rådgivningen har ikke overraskende været Bygherres eller Underentreprenørs konkurs, Udbud, Garantier og Prisstigninger/Indeksregulering.

Erhvervs- og virksomhedsjura

I sekretariatet hjælper vi medlemmerne med at tilgå viden om de lovgivningsmæssige rammer for virksomhedens organisering og ledelse. I nogle tilfælde med længere og mere omfattende processer f.eks. i forbindelse med omdannelse af en virksomhed. Erhvervs- og virksomhedsjura dækker over medlemsrådgivning om virksomheds- og selskabsformer, vedtægter, bestyrelsesarbejde og det organisatoriske, demokratiske samarbejde i virksomhederne generelt.

Iværksætteri

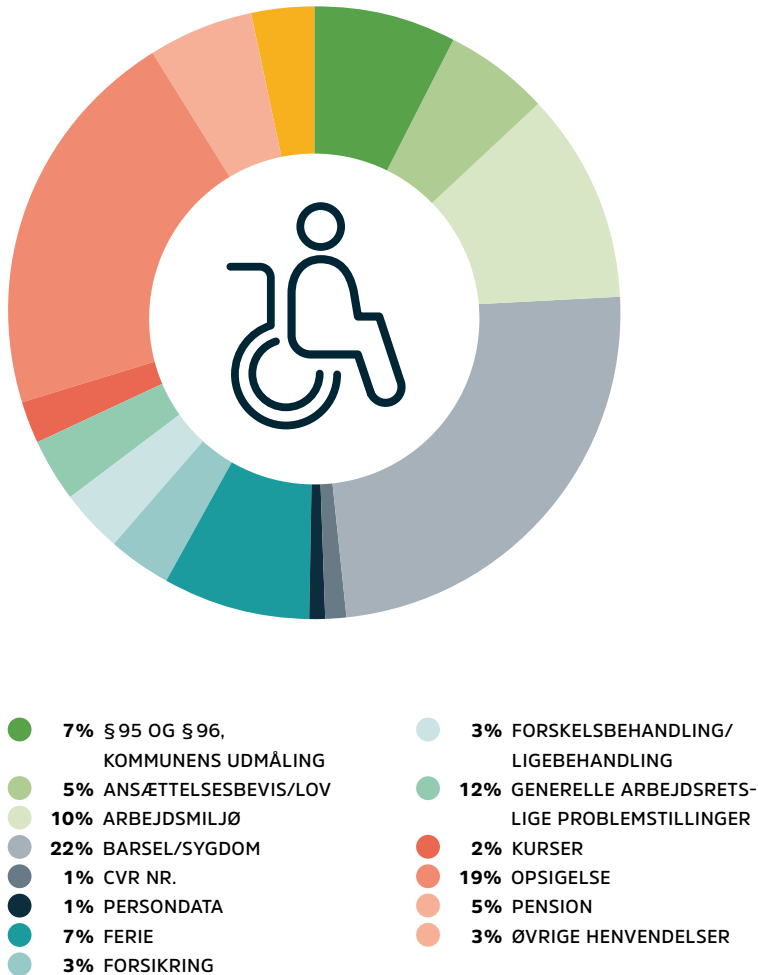
Ved siden af medlemsrådgivningen tilbyder vi pro bono vejledning til iværksættere, der kontakter os med spørgsmål om etablering af socialøkonomiske og kooperative virksomheder. Her handler spørgsmålene ofte om valg af den rigtige virksomheds- og organisationsform, og om hvordan man kan forretningsudvikle en virksomhed med et socialt eller fællesskabsbaseret sigte.

- 33% ANDET - ERHVERVSJURA
- 33% BESTYRELSE/LEDELSE/SAMARBEJDE
- 7% STIFTELSE/OMDANNELSE
- 27% VEDTÆGTER

Rådgivnings- funktionen BPA-arbejdsgiver

Siden 2009 har Kooperationen varetaget rådgivningsfunktionen BPA-arbejdsgiver for borgere med tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i Lov om social service. Borgerne bliver gennem rådgivningsfunktionen støttet i deres selvstændighed og rolle som arbejdsgiver og arbejdsleder for deres hjælpere. Der rådgives om alt fra konkrete spørgsmål i forbindelse med opsigelse/bortvisning, ferie, graviditet og barsel, forskelsbehandling, persondata, ændringer i ansættelsesvilkår, arbejdsmiljø, konflikter i ansættelsen til tavshedspligt til tolkning af specifikke love.

Koop-Barsel

Sidste år gav vi ud fra et ligestillings synspunkt en bedre mulighed for at forældrene til et barn selv kan fordele forældreorlovsperioderne mellem sig og give fædrene mulighed for en større del af orloven.

Den fleksibilitet er nu blevet manifesteret yderligere med den nye barselslov og i de nye overenskomster.

Koop-Barsel yder fortsat refusion i henhold til overenskomsten, dog max. 36 uger for forældrene tilsammen, og med følgende fordelingsmuligheder:

- 4 uger før forventet fødsel til mor
- 2 uger øremærket efter fødsel til mor
- 2 + 3 uger fædreorlov
- 25 ugers fælles forældreorlov
- I alt mulig refusion til det samme barn 36 uger

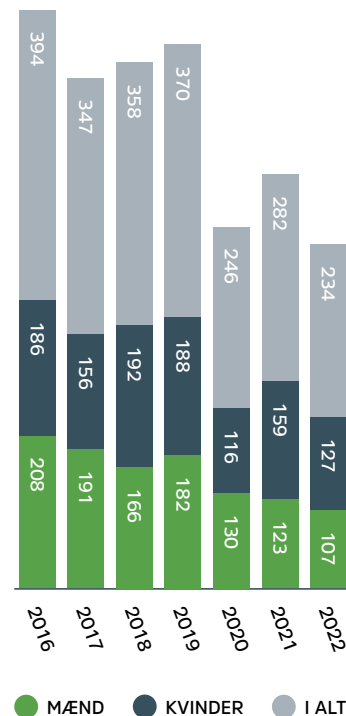
Sådan deles fælles forældreorlov fremadrettet

Hvis begge forældre holder fællesorlov, bliver fællesorloven delt imellem begges arbejdsgivere, uanset hvilken barselsordning de er tilknyttet.

Der bliver brugt af fællesorloven, når mors eller fars arbejdsgiver får udbetalt dagpengerefusion fra Udbetaling Danmark. Refusionen fordeles ud fra, hvornår mor og far/medmor holder orlov. Hvis mor fx holder orlov de første 15 uger af fællesorloven, hvorefter far/medmor holder orlov i 15 uger, vil mors arbejdsgiver være berettiget til refusion for 15 uger, og fars/medmors arbejdsgiver vil være berettiget til refusion for 10 uger. Hvis mor og far/medmor holder fællesorlov samtidig, vil begges arbejdsgivere være berettiget til refusion i den samme periode. Hver arbejdsgiver vil derfor modtage refusion for 12,5 uger.

Blanketter og yderlige information om satser og bidrag findes på vores hjemmeside.

Antal barselsrefusioner

De syv kooperative principper

Demokratisk
medlemskontrol

Frit og
ligeværdigt
medlemskab

Selvstændig
og uafhængig

Medlemmers
økonomiske
deltagelse

Uddannelse,
oplysning
og information

Samarbejde
mellem
kooperativer

Interesse
for samfundet

Politik

Efter 11 spændende møder fra september 2021 til juni 2022 præsenterede »Ekspertarbejdsgruppen om demokratiske virksomheder« den 21. juni 2022 sine anbefalinger til, hvordan demokratisk ejerskab kan fremmes i Danmark.

Ekspertarbejdsgruppen, der med bred politisk opbakning blev etableret i sommeren 2021, præsenterer i sin rapport en række anbefalinger, der skal skabe bedre muligheder for hhv. at etablere, omdanne/generations-skifte til, samt drive og udvikle demokratiske virksomheder i Danmark.

Vi har i arbejdsgruppen arbejdet målrettet for, at der ikke bliver forsøgt et »quick fix«, men i stedet vedtaget en omfattende og længerevarende indsats for at forbedre rammevilkårene for demokratiske virksomheder.

Anbefalingsrapporten indeholder i alt ni overordnede anbefalinger. Vi er især optaget af seks af dem:

Erhvervsvirksomhedsloven (anbefaling 2, 5.1 og 8)

Tre anbefalinger til en modernisering af virksomhedsformerne andelsvirksomheder (a.m.b.a.) og foreninger med begrænset ansvar (f.m.b.a.):

- Det skal gøres tydeligt, at disse virksomhedsformer kan være medarbejderejede (anbefaling 2).
- Der skal i lighed med den svenske lovgivning indføres mulighed for at have et mindretal af passive medlemmer, der alene skyder penge ind i virksomhederne uden nødvendigvis at være kunde, leverandør eller medarbejder (delanbefaling 5.1).
- Der skal indføres mulighed for en »udelelig reserve«. Herved forstås, at virksomheder kan langtidssikre deres aktiver således, at efterfølgende medarbejdere/deltagere ikke kan sælge ud af eller opløse virksomheden og dermed inkassere den for-mue, andre frivilligt har afgivet for at opbygge virksomhedens robusthed (anbefaling 8).

Læs hele rapporten her: em.dk/media/14789/45-anbefalinger-fra-ekspertarbejdsgruppen-om-demokratiske-virksomheder.pdf

Vidensløft og iværksætteri (anbefaling 1)

Det anbefales, at viden og kendskab til demokratiske virksomheder skal styrkes i Erhvervsfremmesystemet, Erhvervsstyrelsen og relevante steder i uddannelsessystemet for herved at forbedre demokratiske virksomheder og demokratiske iværksætteres mulighed for vejledning om start og drift af deres virksomheder.

Omdannelse og generationsskifte (anbefaling 3 og 4)

Det anbefales, at der skabes bedre og mere attraktive muligheder for at omdanne til demokratisk ejerskab, herunder særligt medarbejdereje.

Finansiering (anbefaling 5)

Det anbefales, at finansieringsmulighederne for demokratiske virksomheder forbedres og sidestilles med andre virksomhedsformers både i forbindelse med opstart, men også ifm.

senere udvikling af virksomheden. Det skal undersøges, om det igen kan blive muligt at etablere nye andels- og sparekasser.

Hvad så nu?

Nu arbejder vi for, en politisk opfølgning med et højt ambitionsniveau, og vi er også i den forbindelse rigtig glade for, at temaerne demokratisk virksomhed, medeje og fællesskaber har medvind – også på Christiansborg. Og derfor tror vi også på, at vi sammen med kollegerne i hele den demokratiske sektor vil have politikernes ører og opmærksomhed.

Sammen med anbefalingsrapporten blev der offentliggjort fire omfattende analyser, der har indgået i ekspertgruppens arbejde. Analyserne er udført under stort tidspres af Roskilde Universitet, IT-universitetet og Copenhagen Business School og udgør til sammen 1024 siders ny viden om demokratiske virksomheder, og de barrierer virksomhedstypen møder.

På finanslov 2023 er der nu afsat i alt 22 mio. kr. til at fortsætte arbejdet i de næste fire år.

Vi håber, at det solide vidensgrundlag i rapporterne i sig selv vil gøre en positiv forskel, og at analyseresultaterne vil blive anvendt til at kvalificere kommende initiativer og indsatser.

Man kan finde anbefalingsrapporten og de fire analyser på Erhvervsministeriets hjemmeside.

FOR **100**ÅR
FOR
PLIGT
ENDE
FÆLLES

FOR **100**ÅR
FORPLIGTENDE
FÆLLES
SKAB
1922 • KOOPERATIONEN • 2022

FOR **100**ÅR
FOR
PLIGT
ENDE
FÆLLES
SKAB

FOR **100**ÅR
FOR
KOOP
ERA
TIVER
LOKALT & GLOBALE

FOR **100**ÅR
FOR
GODT
AR
BEJ
DE

FOR **100**ÅR
FOR
PLIGT
ENDE
FÆLLES
SKAB

FOR **100**ÅR
FOR
KOOP
ERA
TIVER
LOKALT & GLOBALE

FOR **100**ÅR
FOR
GODT
AR
BEJ
DE

Nye medlemmer

Et stærkt fællesskab

I Kooperationen vil vi gerne være flere medlemmer. Det vil vi, for jo flere medlemmer vi er i Kooperationens fællesskab, jo stærkere er vi, og jo bedre service kan vi levere til vores medlemmer. Vi er rigtig glade for de nye medlemmer, der finder os af sig selv. For det viser, at vi leverer ydelser, som giver mening for vores potentielle medlemmer. Vi ved dog også, at der stadig er mange, der ikke kender os. Derfor er det en del af vores arbejde kontinuerligt at opsøge virksomheder og organisationer, vi tror kan få glæde af vores

medlemstilbud, og som værdimæssigt passer ind i Kooperationen.

Vores nye medlemmer

Vores medlemmer kan opdeles i tre hovedgrupperinger: De kooperative virksomheder, de socialøkonomiske virksomheder og civilsamfundsorganisationer (NGO'er). Vi har fået nye medlemmer inden for alle tre grupper i løbet af det seneste års tid. Vi er glade for at kunne byde velkommen til Energiens Hus, Sabaah, The Red Van, Log Ladies, Normstormerne, Nordic BioVentures, Byggevirke & Datter, Det

lyserøde børnehus, Fonden NordVirk og Fonden Teknologirådet. Her er både små iværksættervirksomheder og store organisationer med mange år på bagen, som alle deler vores fællesskabsbaserede værdisæt.

Vi byder alle nye medlemmer velkommen og håber på, at vi kan sige velkommen til mange flere interessante virksomheder og organisationer i løbet af det næste år.

Iværksætteri

Flere kooperative iværksættere

Der er en spirende interesse for at starte kooperativ virksomhed. Men de fællesskabsorienterede iværksættere har trange kår, når det gælder adgang til viden og rådgivning.

Det er en del af Kooperationens formål at fremme udbredelsen af kooperative virksomheder. Derfor skal vores iværksætterindsats inspirere og hjælpe flere, som starter virksomhed, til at vælge den kooperative virksomhedsform.

Indsats op i gear

Kooperative iværksættere har altid kunnet kontakte Kooperationen, når de ikke har kunnet finde hjælp til deres opstart andre steder. Med det strategiske fokus og tilgang af projektmidler har indsatsen over de seneste år fået et andet gear.

Siden 2020 har mere end 100 nye teams søgt optag i forskellige iværksætterprogrammer, som Kooperatio-

nen har været med til at afholde. Med iværksætterprogrammerne hjælper vi først og fremmest nye kooperative virksomheder på vej. Og samtidig styrker og udvikler vi vores egen viden om at starte, drive og udvikle virksomheder med demokratisk ejerskab. Og den viden kommer også andre medlemmer i Kooperationen til gode.

Økosystem for kooperativt iværksætteri

Med iværksætterprogrammer, 1:1 rådgivning, netværksaktiviteter og sågar et kontorfællesskab i samarbejde med Fælleskassen opbygger vi de første konturer til et decideret økosystem for kooperativt iværksætteri i Danmark. Sideløbende arbejder vi på at udvikle iværksættermedlemskabet og egne medlemstilbud, så Kooperationen også bliver et attraktivt fællesskab for nyetablerede virksomheder.

Læs mere om Kooperationens iværksættertilbud på de følgende sider.

I ØreXund Excubator har vi...

ØreXund

Det første acceleratorforløb for kooperativt iværksætteri i Øresundsregionen.

Kooperationen har sammen med Companion Skåne og Tænk tanken Demokratisk Erhverv fuldført det første kooperative startup acceleratorforløb i hele Skandinavien.

Tanken bag ØreXund Excubator har været at sætte gang i den regionale vækst af demokratisk ejede og styrede virksomheder på begge sider af sundet. I modsætning til traditionelle accelerators har Excubatorens deltagere dels haft fokus på formåls- og værdidrevne virksomheder, dels arbejdet med bæredygtighed.

Forud for ØreXund Excubator har samtlige deltagere oplevet, at de ikke passede ind i de traditionelle accelerators, og at de havde svært ved at finde den rette virksomhedsrådgivning og netværk. Excubatoren blev derfor et fællesskab, hvor de kunne finde andre ligesindede. Projektet formåede at fremme demokratisk iværksætteri ved at inspirere og uddanne iværksættere til at overveje den demokratiske selskabsform. Udover at styrke iværksætternes forretningsideer har accelerato-

ren også styrket disses motivation til at realisere deres drøm og samtidigt opbygge deres selvtillid. Som et eksempel har over 20% af nyuddannede deltagere fået nyt job efter kurssets afslutning.

Projektpartnerne arbejdede også strategisk med at få forskernes og politikernes opmærksomhed rettet mod kooperative virksomheder. Dette arbejde bestod i planlægningen af mere end 90 workshops, møder, oplæg og konferencer om demokratisk iværksætteri.

Ørexund Excubator har været med til at skabe og understøtte kooperativt iværksætteri og dermed sikre demokratisk erhvervsudvikling og jobskabelse i Øresundsregionen. Og så har projektet bevist, at fokus på formålsdrevne iværksætteri er nødvendigt, hvis kooperativt iværksætteri skal føres videre til de kommende generationer af iværksættere.

Klub Kooperativ

Klub Kooperativ er vores mødested, hvor idéfolk og ildsjæle kan mødes og udveksle erfaringer med ligesindede, få sparring på ideen og blive

sat i kontakt med relevante folk og ressourcer. Her hjælper vi med at teste og omsætte ideen til praksis på kooperativ vis. Fra tid til anden tager vi på virksomhedsbesøg og inddrager undervejs mere erfarne iværksættere, domæneeksperter og rådgivere.

Demokrati Lab

Demokrati Lab er et tiny fællesskab og laboratorium for demokratisk iværksætteri. Her kan iværksættere, der vil starte en demokratisk ejet virksomhed, leje en kontorplads på fordelagtige vilkår. En vigtig dør til inspiration, netværk og sparring, der kan hjælpe dem videre på deres iværksætterrejse. Demokrati Lab er et samarbejde mellem Fælleskassen og Kooperationen.

Impact Bar

I 2022 medstiftede vi IMPACT BAR, hvor unge og andre med interesse for *impact startups* og formålsdrevne innovationsprojekter kan mødes til *speedating* og hente inspiration og samle mod. Der er tale om et åbent, tværfagligt samarbejde mellem DAN-SIC, Station, Venture Cup, Roskilde Festival og Kooperationen. Vi afholder

årligt seks arrangementer under hasttaget #impactbar – alle er velkomne!

10-100-1000

I 2022-2023 har Kooperationen fået penge af Erhvervsstyrelsen til et projekt, der skal prøve at vende iværksættervejledning på hovedet ved at lave event for iværksættere, der tager udgangspunkt i et konkret behov og efterspørgsel hos kommuner eller virksomheder. Fokus er på grønne løsninger og at involvere iværksættere i særligt kommunernes planer for grøn omstilling gennem 10 events i hele landet.

Iværksætterdanmark

I 2022-2023 har Kooperationen afviklet tre gratis iværksætterforløb finansieret af Erhvervsstatens nationale program Iværksætter Danmark. Vi har kaldt forløbene *Iværksætteri i fællesskab – start en demokratisk virksomhed*, og når det er blevet til hele tre af slagsen, skyldes det flotte evalueringer på de første to forløb.

Råd for demokratiske, kooperative og socialøkonomiske virksomheder

»Alle virksomhedstyper uanset type, størrelse og branche skal have de samme muligheder for at drive forretning i København«.

Det er udgangspunktet for at Københavns kommune har besluttet, for en periode, at etablere yderligere et erhvervsråd. Flere indikationer peger nemlig på – og mange af jer ved det af egen erfaring – at demokratiske, kooperative og socialøkonomiske virksomheder som følge af deres virksomhedsstruktur eller anden fælles karakteristika oplever en række udfordringer, som har indflydelse på deres virke i blandt andet København.

Den ide kommer naturligvis ikke ud af intet, men er resultatet af en vedholdende lokalpolitisk indsats fra Kooperativt København, det kooperative fællesråd i København.

Formålet med rådet for demokratiske, kooperative og socialøkonomiske virksomheder er at:

- afdække de strukturelle udfordringer for demokratiske, kooperative og socioøkonomiske virksomheder i København.
- identificere de muligheder, som ligger indenfor Københavns Kommunes eget handlerum, og som kan styrke demokratiske, kooperative og socioøkonomiske virksomheders vilkår i København.
- opbygge og udbrede kendskabet til demokratiske, kooperative og socioøkonomiske virksomheder i Københavns Kommune og evt. til kommunens relevante samarbejdspartnere som fx Erhvervshus Hovedstaden.
- understøtte et tættere samarbejde mellem kommunen og demokratiske, kooperative og socioøkonomiske virksomheder.

Rådet er rådgivende over for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentation og skal være med til at sikre, at der

er de samme muligheder for at drive forretning for demokratiske, kooperative og socioøkonomiske virksomheder som andre virksomhedstyper i København.

Stort tillykke til Kooperativt København med en ide og erfaring som andre kan tage hjem til egen kommune.

Ungekonference/Cardiff tur

Hvordan spiller den kooperative tanke ind i en grøn og digital omstilling? Og hvordan kan den kooperative model være med til at løse udfordringer som fx mistrivsel og jobusikkerhed? Det er nogle af de spørgsmål, som danske kooperativister diskuterede i Cardiff, Wales, i anledningen af ungekonferencen Young People & the Future of

European Cooperation. Konferencen bød bl.a. på flere diskussionsfora, hvor emner såsom ligestilling, uddannelse, vedvarende energi, generationsskifte og iværksætteri blev diskuteret livligt. Om betydningen af være en del af et kooperativ sagde Johanna Kühner fra Supercoop i Berlin: »Det handler om at have en stemme, at have følelsen af at

kunne gøre en forskel. Og det er det, der gør det attraktivt for mange unge at blive medejere af et kooperativ ...«. Konferencens hovedbudskab var, at unge fra hele Europa har viljen og lysten til at være med til at lede fremtidens kooperativer – sammen.

Rummelig Genstart

RUMMELIG|GENSTART

LIGE MULIGHEDER FOR ALLE

Kooperationen har i 2021-2023 været partner i projektet Rummelig Genstart, hvor vi har udbudt gratis vejledningsforløb til virksomheder, der vil indgå socialøkonomiske partnerskaber. Samtidig har vi gennemført en oplysningsindsats, der klæder kommuner på til at indtænke sociale hensyn, når de køber ind.

Samlet har Kooperationens aktiviteter bidraget til at skabe arbejdspladser til personer uden for arbejdsmarkedet og til at sætte socialt ansvar og socialøkonomiske virksomheder på dagsordenen hos både kommunale og private indkøbere.

For Kooperationen har projektet muliggjort, at vi har kunnet styrket vores rådgivningskompetencer og syn-

liggøre vores tilbud for en lang række potentielle medlemsvirksomheder.

Rummelig Genstart sluttede i marts 2023 og var finansieret af erhvervsfremmemidler og EU's Socialfond.

Kommercielle partnerskaber for rummelige arbejdspladser

For mindre socialøkonomiske virksomheder kan det være svært at få adgang til B2B-aftaler med større kunder. Derfor har konceptet i Kooperationens vejledningstilbud været enkelt: Vi har hjulpet den socialøkonomiske virksomhed med at blive klar til et kommercielt partnerskab ved at »at skære business casen til«, vi har støttet det opsøgende arbejde, og vi har deltaget i møder med partnervirksomheden.

Socialøkonomisk partner

I et *socialøkonomisk partnerskab* er den ene partner en socialøkonomisk virksomhed, der er specialiseret i at skabe rummelige og støttende arbejdspladser. Typisk vil den anden partner være en virksomhed, der ønsker at tage et socialt ansvar. Et succesfuldt partnerskab styrker driften og omsætningen i begge virksomheder og skaber samtidig beskæftigelse til mennesker, der har stået uden for arbejdsmarkedet.

I alt har 20 socialøkonomiske virksomheder været igennem et vejledningsforløb, og der er blevet indgået mere end 25 partnerskaber, der alle har skabt indtjening i den socialøkonomiske virksomhed og lønnede arbejdstimer for borgere, der ikke kan arbejde på almindelige vilkår.

Sociale og lokale hensyn i kommunale indkøb

Danske kommuner har et enormt indkøbsbudget. Kooperationen har i projektet arbejdet for at gøre kommuner opmærksomme på, at de ved at bruge pengene klogt kan fremme ordentlige arbejdsvilkår, lokale arbejdspladser eller hjælpe udsatte målgrupper med at finde en plads på arbejdsmarkedet.

Til dette formål etablerede vi et *udviklingsforum*, hvor kommunale indkøbskonsulenter fra 13 kommuner fik inspiration til og delte erfaringer med, hvordan man inden for udbudslovens rammer kan stille sociale krav til sine leverandører. Som afslutning på arbejdet

udgav vi en guide om emnet til de kommunale indkøbs- og udbudskonsulenter. Derudover hjalp vi flere kommuner med at tage sociale hensyn i konkrete udbud.

På vores hjemmeside finder du interviews med projektdeltagere og gode guider til hvordan I kan arbejde målrettet med partnerskaber.

Bæredygtigt indkøb

De seneste år har miljømæssigt bæredygtige indkøb vundet stor udbredelse med fokus på, hvordan offentlige indkøbere kan købe klogere ind og derigennem mindske ressourceforbrug og klimaaftryk. Med sociale indkøb er logikken den samme: Hvordan kan man købe klogere ind, og derigennem skabe sociale og beskæftigelsesmæssige resultater til gavn for borgere, virksomheder og for samfundsøkonomien?

Erhvervs Ph.D »Demokratisk Platformsøkonomi – et studie om kooperativ organisering blandt vidensarbejdende freelancere«

I samarbejde med Innovationsfonden og Roskilde Universitets Center (RUC) har vi etableret et Ph.D forskningsprojekt, som vil undersøge potentialerne for kooperativ organisering i den digitale platformsøkonomi og på baggrund heraf udvikle digitale løsninger, som kan reducere barriererne for opstart af kooperative platformsvirksomheder og sikre datakontrol blandt vidensarbejdende freelancere i en dansk kontekst.

Projektet skal bidrage til nyeste forskning om alternativ organisering i den digitale platformsøkonomi og skabe fundament for et nyt strategisk fokus på »bæredygtig digitalisering«.

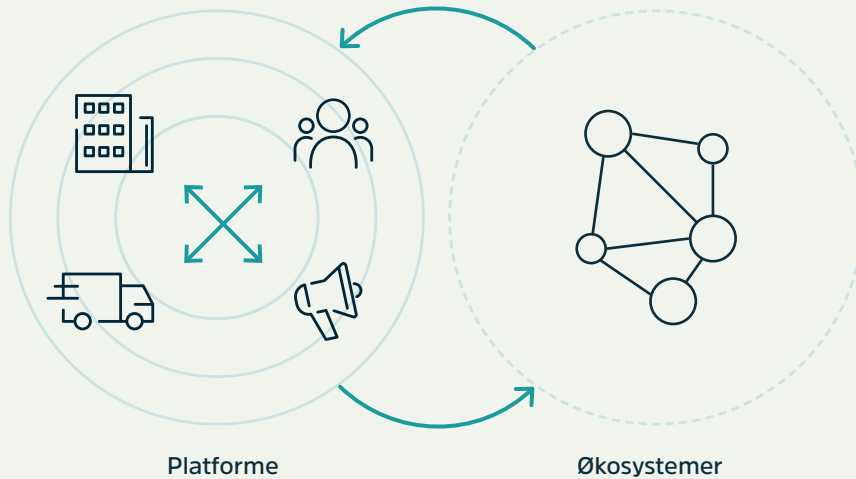
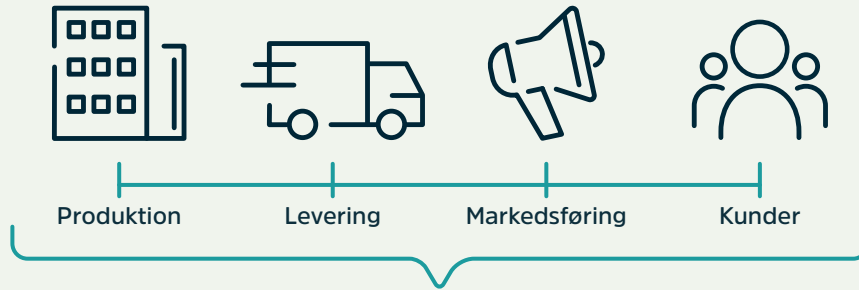
Projektet skal skabe forståelse for relationen mellem autonomi, arbejds-

glæde og demokratisk ejerskab over platform og data blandt digitale vidensarbejdende freelancere. Det skal danne overblik over best practice, som kan understøtte nye alternative digitale modeller; herunder særligt platformskooperativer og modeller for demokratisk datakontrol og gennem netværksaktiviteter bidrage til at styrke rammerne for etablering af et nyt vækstlag af demokratiske digitale startups. Endelig er det forventningen, at projektet skal danne grundlag for validering af en levedygtig kooperativ SaaS (Software-as-a-Service) forretningsmodel, som på sigt forventes at understøtte nye kooperative freelanceplatforme og skabe langsigtet værdi og autonomi for digitale freelancere

gennem handlekraftige digitale værktøjer.

Projektet er delfinansieret af Innovationsfonden og de faglige organisationer PROSA, DM, HK og JF deltager som sparringspartnere og referencegrupper.

Fra værdikæder til platformøkonomi

Kooperativer i verden

Det første hybride »Global Innovation Coop Summit«

Kooperativister fra hele verden deltog i »Global Innovation Coop Summit« i Paris den 25. og 26. september for at diskutere bevægelsens rolle i at takle nogle af verdens største udfordringer.

Topmødet bød på plenarsessioner og panel diskussioner på en lang række emner. Heriblandt klimaforandringer og energi omstilling, FN's bæredygtighedsmål. Digital innovation, generationskifte og lederskab.

ILO, som er den internationale arbejdsorganisation i FN, har udgivet sine retningslinjer for Statistik om kooperativer. Retningslinjerne blev vedtaget i 2018 og er den første internationale statistik standard for kooperativer og er udviklet for at adressere behovet for forbedret adgang til statistik om kooperativer på globalt niveau.

Den kooperative bevægelse var aktivt tilstede ved ILOs ekspertmøde om ordentligt arbejde i platformøkonomien.

ILO organiserede et treparts møde af eksperter på ordentligt arbejde i platformøkonomien for at udforske de muligheder og udfordringer, som opstår på grund af platformøkonomien i forhold til respekt for ordentlige arbejdsforhold. ICAs udtalelser i åbnings plenarmødet foreslog den kooperative model som en realistisk og bæredygtig valgmulighed i platformøkonomien

FN debat i december

FN var i december vært ved en debat om, hvordan den internationale anerkendelse af socialøkonomien kan understøtte arbejdet med at nå FNs verdensmål gennem social- og inkluderende innovation.

100th

#COOPSDAY

Cooperatives Build a Better World

Top 300 største kooperativer

Amerika

USA	71
Brasilien	9
Canada	8
Argentina	3

I alt 91

Europa

Frankrig	42	Sverige	7
Tyskland	31	Schweiz	6
Holland	17	UK	5
Italien	14	Østrig	4
Danmark	10	Belgien	4
Finland	10	Irland	2
Spanien	8	Polen	1
Norge	7		

I alt 168

Asien-Stillehavsområdet

Japan	22	Indien	3
New Zealand	5	Singapore	2
Sydkorea	4	Malaysia	1
Australien	3	Saudi Arabien	1

I alt 41

KOOPERATIONEN

Reventlowsgade 14, 2. · 1651 København V · T. 33 55 77 30
kontakt@kooperationen.dk · www.kooperationen.dk

LAYOUT & GRAFISK PRODUKTION: EKS-SKOLENS GRAFISK DESIGN & TRYK